

LPGGz

Landelijk Platform GGz

REACTIE

23 september 2008

Landelijk Platform
cliënten- en
familieorganisaties in
de geestelijke
gezondheidszorg

Postadres:

Postbus 13223
3507 LE Utrecht

Bezoekadres:

Maliebaan 71-H
Utrecht

T (030) 236 37 65

F (030) 231 30 54

E info@platformggz.nl

I www.platformggz.nl

Postbank 1948735

KvK Utrecht 30213449

Dood cliënt in separeercel

Fatale combinatie van slechte zorg en separeerbeleid

De afgelopen dagen is er terecht veel aandacht besteed aan het overlijden op 2 september jl. van een psychotische man in de isoleercel van het Sociaal Dienstencentrum Oost in Amsterdam. (AMC/De Meren). De dood van de 47-jarige Wim Maljaars was het onnodige gevolg van een combinatie van slechte zorgverlening en separeerbeleid. De man was in psychotische toestand opgenomen nadat hij zijn pillen had laten staan. Toen de nieuwe medicijnen niet aansloegen werd hij opgesloten in de separeer. Dat was tegen de zin van de familie die de toestand niet gevaarlijk vond maar hem niet meer konden bezoeken. De man werd 8 uur na het laatste zorgcontact dood in zijn cel aangetroffen. De familie vertrouwde het niet; uit sectie bleek dat de man was gestikt in een stuk brood met pinda-kaas als gevolg van de spierverslappende werking van de anti-psychotica. Pas tien dagen later meldde het AMC/De Meren zijn dood aan de Inspectie.

Het in mei 2008 verschenen kritische rapport van IGZ over de betreffende afdeling (slechte bedrijfsvoering, overbelast personeel, sterke vervuiling en te snelle en onnodige separatie van cliënten) heeft onbegrijpelijk genoeg niet geleid tot directe verbeteringen. Het tweede sterfgeval in het Dienstencentrum en een recent rampzalig weekend waarbij het brandalarm afging en een suïcidale patiënt wist te ontsnappen, zullen altijd synoniem blijven voor wanbeleid. Inmiddels is de kliniek per direct gesloten.

Het LPGGz wil graag de volgende punten onder de aandacht brengen:

1. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen slechte zorg en slecht separeerbeleid. De dood van Wim Maljaars is het directe gevolg van slechte zorg en indirect van wanbeleid; een afdeling die slecht gemanaged wordt en waar hulpverleners geen aandacht (kunnen) geven aan de mensen die aan hun zorgen zijn toevertrouwd. Voor het wanbeleid zijn geen excuses; het AMC/De Meren heeft daarom als consequentie diverse personen ontslagen of op non-actief gesteld.

LPGGz

Landelijk Platform GGz

2. De dood van Wim Maljaars brengt de praktijk van het separeren op schrijnende wijze naar buiten. Instellingen, beleidsmakers, Inspectie, cliënten en familieleden zijn het er over eens dat het separeerbeleid in ons land drastisch moet veranderen. Allen zijn het erover eens dat er aan die mensonterende praktijk een eind moet komen. In Nederland wordt verhoudingsgewijs vaak gesepareerd. In tientallen instellingen proberen hulpverleners samen met cliënten en familieleden een eind te maken aan het separeren, maar de weg naar een andere en betere behandeling is nog lang.
3. De instelling waar Maljaars was opgenomen doet niet mee aan de zoektocht naar alternatieven om separeren terug te dringen. Was dat wel het geval, dan hadden de hulpverleners zich op zijn minst meer zorgen gemaakt. Want separeren is meestal te vermijden. Het automatisme om iemand linea recta te separeren is het eerste dat hulpverleners moeten afleren. En als er al tot separatie overgegaan wordt moet er van uur tot uur en van kwartier tot kwartier een vinger aan de pols gehouden worden. Het is als zorg op de intensive care; daar wordt ook deskundig personeel bij ingezet.
4. Het LPGGz pleit al jaren voor een drastische inperking van het aantal separaties. Er zijn voldoende alternatieve, menslievende methodieken beschikbaar. Veel instellingen weten dat ook, maar de cultuur binnen, met name gesloten afdelingen is niet van vandaag op morgen te veranderen. Het LPGGz wil samen met overheid, zorginstellingen en beroepsgroepen meer vaart maken om die cultuurverandering te bewerkstelligen.
5. Eén van de sleutels tot menswaardiger zorg is het contact op verzoek van de cliënt met zijn/haar familie. Instellingen die dat contact bevorderen plukken daar dagelijks de vruchten van. Het LPGGz blijft dan ook benadrukken dat het praten met cliënten, familie en instellingen onmisbaar is voor zorgverbetering waarbij het terugdringen van separeren en andere vormen van dwangmaatregelen, centraal staat.
6. Het LPGGz roept alle cliënten- en familieraden in instellingen op, om zich actief met het thema dwang en drang bezig te houden. Samen met de instellingen moeten zij het separeren tot een absoluut minimum beperken. Het LPGGz roept daarnaast de Inspectie en de instellingen op om openheid te geven over misstanden zodat we gezamenlijk aan verbeteringen kunnen werken.
7. Het LPGGz besteed al jaren aandacht aan de zoektocht naar en de implementatie van alternatieve, menswaardige oplossingen om het aantal gedwongen separaties terug te dringen. Separeren is immers geen échte zorg. Het LPGGz organiseert rondom het thema Dwang en Drang op zaterdag 29 november een conferentie. Vorig jaar stonden de initiatieven en ervaringen met het terugdringen van dwang- en drangmaatregelen in 41 ggz-instellingen centraal. In de conferentie van 29 november a.s. zullen voornamelijk de instellingen in de kinder- en jeugdpsychiatrie, verslavingszorg en forensische psychiatrie aan het woord komen.

Meer informatie: neem contact op met het LPGGz: 030-2363765

Contactpersoon: Christien van der Hoeven-Molenaar

Mailen kan ook: c.vanderhoeven@platformggz.nl o.v.v. 'dood in isoleercel'